אבלות

עדות המזרח · להדפסה · מבית דוד

אבלות

על ז' קרובים צריך לקרוע מעומד, ולפני שיקרע יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, דַּיָּן הָאֱמֶת:

צידוק הדין

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו: בַּאֲשֶׁר דִּבַּר־מָלֵךְ שִׁלְטָוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה: וְהוּא בָאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ: קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו: הֲן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה: אַף ו שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדֻכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ: הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא: דַּיָּן הָאֱמֶת, שֹׁפֵט צֶדֶק וֶאֱמֶת, בָּרוּךְ דַּיָּן הָאֱמֶת, כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו צֶדֶק וֶאֱמֶת:הַמְרַחֵם עַל־כָּל־בְּרִיּוֹתָיו הוּא יָחוּס וְיַרְחֵם עַל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ) רוּחַ ה' תְּנִיחֶנּוּ (לאשה תְּנִיחֶנָּה) בְּגַן עֵדֶן:

בְּצַל הַמָּוֶת לָנָצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר: יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם יְקוּמֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו שִׁכְבֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרוֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל: וְהוּא רַחוּם ו יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: ואומרים המנחמים: תְּנֻחָמוּ מִן הַשָּׁמַיִם: עד כאן בימי השבעה

ואחר כך אומרים

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ: הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ: לֹא־רָגַל ו עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ: נִבְזֶה ו בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמֵר: כַּסְפּוֹ ו לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָחעֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:ויש אומרים: מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ: אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ: לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי: יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלַת שָׁפְרָה עָלָי: אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָּמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט: לָכֵן ו שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: כִּי ו לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:אומרים קדיש יהא שלמא

ברכת המזון לאבלים

אם המסובים שלושה או יותר אומרים הַב לָן וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא:צוהמסובים עונים שָׁמַיִם: ואומר המזמן בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בשבת ובְּרִשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא.) וּבִרְשׁוּתְכֶם.אם הם שלשה אומרים: נְבָרֵךְ בעשרה אֱלֹהֵינוּ מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

ועונים: בָּרוּךְ (בעשרה אֱלֹהֵינוּ) מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ:

וחוזר: בָּרוּךְ (בעשרה אֱלֹהֵינוּ) מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת־הָעוֹלָם כְּלּוֹ בְּטוּבוֹ. בְּחֵן בְּחֶסֶד בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ. וְאַל־יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל. וְשֶׁלְחָנוֹ עָרוּךְ לַכֹּל. וְהִתְקִין מִחְיָה וּמָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא בְּרַחֲמָיו וּבְרוֹב חֲסָדָיו. כָּאָמוּר. פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ (ר"ת פא"י שהוא מספר יאהדונהי ומספר סא"ל וס"ת חת"ך) וּמַשְׂבִּיעַ (כמספר חת"ך) לְכָל־חַי רָצוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

נוֹדֶה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ. אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה. בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמָזוֹן. עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים. וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ. וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ. וְעַל חֻקֶּיךָ רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בחנוכה ופורים מוסיפים כאן על הנסים

עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אֶת־שְׁמְךָ. כָּאָמוּר. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל הֵיכָלֶךָ. וְעַל מְעוֹנֶךָ. וְעַל דְּבִירֶךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ. רְעֵנוּ. זוּנֵנוּ. פַּרְנְסֵנוּ. כַּלְכְּלֵנוּ. הַרְוִיחֵנוּ הַרְוַח־לָנוּ מְהֵרָה מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ. וְנָא. אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם. אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה. הָעֲשִׁירָה וְהַפְּתוּחָה. יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם

הַזֶּה. וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:בשבת אומרים כאן רצה, ובראש חדש יעלה ויבא

נַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלַיִם וְאֶת־הָאֲבֵלִים הַמִּתְאַבְּלִים בָּאֵבֶל הַזֶּה נַחֵמם מֵאֶבְלָם וְשַׂמְחֵם מִיגוֹנָם. כָּאָמוּר: כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אֲנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תְּנֻחָמוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְנַחֵם צִיּוֹן בְּבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם אָמֵן: בְּחַיֵּינוּ תִּבְנֶה עִיר צִיּוֹן וְתִכּוֹן הָעֲבוֹדָה בִּירוּשָׁלַיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. הַמֶּלֶךְ הַחַי הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב אֵל אֱמֶת שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק לוֹקֵחַ נְפָשׁוֹת שַׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנוֹ וַאֲנַחְנוּ עַמּוֹ וַעֲבָדָיו וְעַל הַכֹּל אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לוֹ וּלְבָרְכוֹ גּוֹדֵר פְּרָצוֹת הוּא יִגְדּוֹר אֶת־הַפִּרְצָה הַזֹּאת מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. עוֹנִים אָמֵן:עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

השכבה לאיש

הַמְרַחֵם עַל־כָּל־בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וִירַחֵם עַל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ), רוּחַ ה' תְּנִיחֶנּוּ בְּגַן עֵדֶן:

לאדם גדול בתורה וביראת שמים אומרים

וַהֲחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה: אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה: מָה רַב־טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם: מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יְרוָיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם:

מְנוּחָה נְכוֹנָה, בִּישִׁיבָה עֶלְיוֹנָה, בְּמַעֲלַת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ מְאִירִים וּמַזְהִירִים, וְחִלּוּץ עֲצָמִים, וְכַפָּרַת אֲשָׁמִים, וְהַרְחָקַת פֶּשַׁע, וְהַקְרָבַת יֵשַׁע, וְחֶמְלָה וַחֲנִינָה, מִלִּפְנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, וְחוֹלָקָא טָבָא, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שָׁם תְּהֵא מָנַת וּמְחִיצַת וִישִׁיבַת נֶפֶשׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב הַמְרוּחָם (פב"פ) רוּחַ ה' תְּנִיחֶנּוּ בְּגַן עֵדֶן, דְּאִתְפְּטָר מִן עַלְמָא הָדֵין כִּרְעוּת אֱלָהָא מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יֶרֶחֶם עָלָיו, וְיָחוֹס וְיַחְמוֹל עָלָיו. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יַסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבְסֵתֶר אָהֳלוֹ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ, וּלְקֵץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ, וּמִנַּחַל עֲדָנָיו יַשְׁקֵהוּ, וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ, וְיָשִׂים כָּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ, וְיָלֶוֶה אֵלָיו הַשָּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכָּבוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם, כִּדְכְתִיב: יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ: הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

השכבה לאשה

יש נוהגים לומר

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: שָׂקְרָה הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

הַמְרַחֵם עַל־כָּל־בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וִירַחֵם עַל נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ), רוּחַ ה' תְּנִיחֶנָּה בְּגַן עֵדֶן:

לאשה גדולה וחשובה יש אומרים

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: שָׂקְרָה הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

רַחֲמָנָא דְּרַחֲמָנוּתָא דִּי לֵיהּ הִיא וּבְמֵימְרֵיהּ אִתְבְּרִיאוּ עָלְמַיָּא עַלְמָא הָדֵין וְעַלְמָא דְּאָתֵי וּגְנַז בֵּיהּ צַדָּקָנַיָּות וְחַסְדָּנַיָּות דְּעַבְדָן רְעוּתֵיהּ וּבְמֵימְרֵיהּ וּבִיקָרֵיהּ וּבְתוּקְפֵּיהּ יֵאמַר לְמֵיעַל קָדָמוֹהִי דּוּכְרָן נֶפֶשׁ הָאִשָּׁה הַכְּבֻדָּה וְהַצְנוּעָה וְהַנִּכְבֶּדֶת מָרַת (פב"פ) רוּחַ ה' תְּנִיחֶנָּה בְּגַן עֵדֶן, דְּאִתְפְּטָרַת מִן עַלְמָא הָדֵין כִּרְעוּת אֱלָהָא מָארֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמֶּלֶךְ בְּרַחֲמָיו יָחוֹס וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ, וְיָלֶוֶה אֵלֶיהָ הַשָּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכָּבָהּ יִהְיֶה שָׁלוֹם, כִּדְכְתִיב: יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ: הִיא וְכָל־בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

בִּרְכַּת בֵּית עָלְמִין

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בְּדִין, וּבָרָא אֶתְכֶם בְּדִין, וְזָן אֶתְכֶם בְּדִין, וְכִלְכֵּל אֶתְכֶם בְּדִין, וְהֶחֱיָה אֶתְכֶם בְּדִין, וְהֵמִית אֶתְכֶם בְּדִין, וְהוּא יוֹדֵעַ מִסְפַּר כֻּלְּכֶם בְּדִין, וְהוּא עָתִיד לְגַלּוֹת עָפָר מֵעַל עֵינֵיכֶם לְהַחֲיוֹתְכֶם וְלַהֲקִימְכֶם בְּתוֹחֶלֶת הַמֵּתִים בְּדִין, בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים: